

SkärgårdsmILJÖ

Ett Interreg 5A projekt: Finland - Sverige - Åland

**NATUR
MILJÖ**
Riksorganisation
för miljövård

I LOVE BÅTLIV är en del inom projektet SkärgårdsmILJÖ. Inom detta paraplyprojekt samverkar organisationer, kommuner och myndigheter från Finland, Sverige och Åland för en bättre miljö i skärgårdarna samt ett fungerande nätverk mellan ländernas olika miljöaktörer. Projektet pågår 2004-2006 och är delvis finansierat av EU Interreg III A Skärgården och ett antal olika nationella medfinansierare från Sverige, Finland och Åland.
www.skargardsmiljo.fi

NATUR OCH MILJÖ är den svenskspråkiga, riksomfattande medborgarorganisationen för natur- och miljöskydd. Genom kampanjer, projekt, informationsspridning och ställningstaganden vill Natur och Miljö bilda opinion för miljöskydd och främja en hållbar utveckling. www.naturochmiljo.fi

ÅLANDS AGENDA 21-KONTOR upprätthålls av Ålands Natur och Miljö och arbetar med information om hållbar utveckling och sambandet mellan lokala och globala miljöfrågor. www.agenda21.aland.fi

MILJÖFÖRVALTNINGEN

Varsinais

- KÖP FYRTAKTSMOTOR**
- ➕ Betydligt bättre förbränning. Drar cirka 30-40% mindre bränsle än tvåtakaren!
 - ➕ Det mår både miljö och plånbok bra av.
 - ➕ Separat smörjning gör att motoroljan används mer effektivt och oljespill till varnert undviks.
 - ➕ Utsläppen av giftiga polycykliska kolvänen är *mycket* lägre och utsläppen av koldioxid och kolmonoxid är lägre än tvåtakarens.
 - ➕ Fyrtakaren är billigare än tidigare och finns i alla storlekar.
 - ➕ Fyrtaksmotorer bullrar mindre än tvåtaksmotorer.
 - ➖ Fyrtakare är lite tyngre än tvåtakare.
- KÖP TVÅTAKARE MED DIREKTINSPRUTNING**
- ➕ Elektronisk styrd insprutning av bränsle vilket ger lägre bränsleförbrukning och mindre skadliga utsläpp än de gamla tvåtakarna.
 - ➖ Finns inte under 40 hk.
- KÖP ELMOTOR**
- ➕ Nästan helt ljudlösa - perfekt för t ex fiske.
 - ➕ Inga direkta utsläpp till luft eller vatten.
 - ➕ De drivs av ett batteri som kan laddas både av landström och solceller.
 - ➖ Finns bara i små storlekar.

VISST ÄR DET UNDERBART! Sommar och dags för båtliv igen. Inget slår känslan under en färd ut över glittrande, blått vatten.

MÅNGA TYCKER SOM DU. Att vara ute på sjön är ett av våra största fritidsintressen. Det finns uppskattningsvis 750 000 fritidsbåtar i Finland och på Åland.

TVÅRÄR HAR BÅTLIVET EN BAKSIDA. Båtarna påverkar havet genom utsläpp av gifter och andra störningar. Det drabbar också oss människor på olika sätt.

VET DU HUR DIN HÄLSA PÅVERKAS av utsläppen från din egen och andras båtmotorer? Ingen vill frivilligt få i sig miljögifter i onödan om det är enkelt att låta bli.

OM DU VILL VÄRMA om skärgårdsmiljön och din hälsa, så tänk på dessa enkla tips som minskar miljöpåverkan från din båt.

I ❤️
BÅTLIV

GRÖN IDE AR. 2006. FOTO: JAN TÖVE/N, PER BJÖRDBÄLL/AVRA, NATURBILDROK, STOCKBYTJE & PER RENGSTEN/GRÖN IDE.

♥ Miljötrimma motorn

1. KÖR PÅ ALKYLATBENSIN! Cirka 30% av bränslet från tvåtaktare går oförbränt rakt ut i luft och vatten. Använder du vanlig bensin utsätts både du och omgivningen för farliga ämnen i avgaserna som bland annat kan ge cancer. Alkylatbensin minskar dessa utsläpp med 85–90% – bra för hälsan och miljön!

2. VÄLJ MILJÖANPASSAD TVÅTAKTSOLJA! Den bryts ner snabbare och tillsatserna har lägre giftighet. Använd inte mer olja än nödvändigt.

3. KÖR MILJÖBRA! Undvik tomgångskörning och att köra på toppfart som ger högre bränsleförbrukning och miljöbelastning per distans och mer buller.

4. SERVA MOTORN! Ha friska tändstift och brytarspetsar, rena tändkablar, rent luft- och bränslefilter och rätt inställning på riggvinkeln. Även små åtgärder kan minska bränsleförbrukningen upp till 20%. Kontrollera regelbundet packningar och gummislangar så att de inte läcker bränsle.

5. BYT VÄXELHUSOLJA! Välj hög oljekvalitet och byt varje höst. Bränsleförbrukningen kan minska upp till 5%.

VARFÖR ÄR ALKYLATBENSINEN DYRARE? Alkylatbensinen har funnits på marknaden i drygt tio år. Trots detta är produkten inte speciellt känd för allmänheten. I Finland och på Åland säljs alkylatbensinen främst i engångsdunkar, vilket leder till ett högre konsumentpris än bensin tankad från pump. I Sverige har skatten på alkylatbensin sänkts varvid försäljningen ökat och distributionsnätet förbättrats.

VAR FÅR JAG TAG PÅ ALKYLATBENSIN? Engångskanistrar med alkylatbensin kan du köpa på välförsedda bensinstationer samt från specialaffärer för små motorer (gräsklippare, motorsågar etc.). På pump kan du köpa alkylatbensin på Nestestationen på Djurgården i Helsingfors samt på ett par stationer i norra Finland. Du kan vara med och påverka återförsäljarna genom att alltid fråga efter alkylatbensin när du ska tanka!

Välj alltid alkylatbensin och miljöanpassad tvåtaktsolja till din tvåtaktare!

♥ Rent med mindre färg

DET FINNS IDAG INGA BOTTENFÄRGER som är helt giftfria eller miljövänliga. Därför bör de användas så restriktivt som möjligt. Men det finns förstås skillnader i hur giftiga de är. Du kan läsa mer om detta på Finlands Miljöcentrals (SYKE) hemsidor, www.miljo.fi.

SÅ VAD DU ÄN MÅLAR MED, använd inte mer färg än nödvändigt. Har du använt båten mycket och tvättar av den direkt vid upptagningen behöver du inte måla varje år. Vid upptagningen rensplas botten på de flesta båtar för att avlägsna smuts och påväxt. Vid spolning lossnar även en del av bottenfärgen. Om möjligt bör därför rensplattning ske på spolplatta med anslutning till reningsanordning.

DET GÅR ATT KLARA SIG UTAN bottenfärger – se tipsen till höger. →

1. BÅTBOTTENTVÄTT fungerar ungefär som en biltvätt med särskilt utformade borstar som båten kan passera. Havstulpaner och alger borstas bort, resterna bör samlas upp och tas om hand. Det finns mobila anläggningar i Pargas (www.rsplanering.fi) och Helsingfors/Esbo (www.venepesu.fi) som man kan hyra t.ex. till den egna båtklubben.

2. TVÄTTA FÖR HAND. Du kan enkelt känna efter handen om din båt börjar bli ett paradys för havstulpaner. Från mitten av juli till början av augusti brukar små, mjuka knottor sätta sig på skrovet – ta en simtur och skrubba bort dem.

3. TORRSÄTTNING. Om du har möjlighet, torrsätt båten om du vet att du inte ska använda den på ett tag. Du kan också ta upp båten tillfälligt för att på spolplatta ta bort påväxten.

4. BYT FARVATTEN. Ta dig en tur i sötvatten ett par dagar. Där trivs inte de besvärliga arterna som sätter sig på botten.

♥ Visa hänsyn

VI ÄR MÅNGA OCH BLIR ALLT FLER som vill vistas i skärgården – och för att det ska funka bra måste vi alla visa hänsyn.

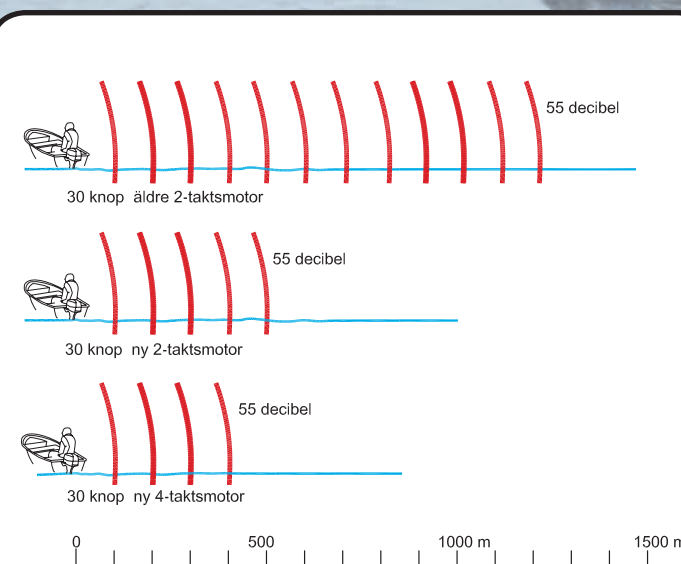
VÄRNA TYSTNADEN – alla ska också i framtiden kunna hitta sitt smultronställe där man kan njuta ostört! Snabba och bullrande båtar stör andra skärgårdsbesökare och stör djur- och fågellivet, särskilt på våren under häckningsperioden. Ljudet sprids effektivt över vatten och påverkar därför områden på betydligt större avstånd än på land.

VISA HÄNSYN – undvik höga hastigheter i trånga sund och känsliga grunda vikar, håll avstånd från öar och respektera hastighetsbegränsningar. Undvik tomgångskörning, och låt inte leken med snurran vara i timmar.

FÖRRESTEN – visste du att det finns en lag, sjötrafiklagen (på Åland landskapslagen för fritidsbåtar), som förbjuder att man i onödan stör sin omgivning genom att man t.ex. kör för fort och för nära andra? Upplever du hänsynslösa båtförare – kontakta polisen eller sjöbevakningen för att göra anmälan.

Buller stör både människor och djur – visa hänsyn!

Bullret från en tvåtaktare kan spridas långa sträckor. Du måste vara tre gånger längre bort från en äldre tvåtaktare jämfört med en ny fyrtaktare innan ljudet nått ned till samma bullernivå.

DU HAR MAKT ATT FÖRÄNDRA – VAR MED OCH SKYDDA SKÄRGÅRDSMILJÖN!